

PRÁVNÍ MONOGRAFIE

První československý zákon

Pokus o opožděný komentář

Ladislav Vojáček

OBSAH

O autorovi	VIII
Seznam použitých zkratek	X
Několik otázek místo úvodu.....	1
1. „Proč právě toto“?	1
2. První československý zákon?	6
3. Proč v novém státě staré právo?	8
4. Opravdu 28. říjen?	8
A. Vznik Československa	11
1. 28. říjen 1918 – převrat a revoluce	12
2. Martinská deklarace	36
B. První československý zákon.....	39
1. První československý zákon.....	39
2. Sepsání zákona a odlišnosti jednotlivých textů	44
C. Preamble	53
1. Nenormativnost preamble.....	53
2. „Aby (...) upraven byl nerušený přechod k novému státnímu životu (...)“.....	56
3. „Samostatný stát“ (státní samostatnost)	56
a) Český národní program v revoluci roku 1848; bachovský absolutismus.....	56
b) České státní právo po obnovení konstitucionalismu	63
c) České státoprávní koncepty z konce 19. a začátku 20. století	68
d) Moravský pakt	73
e) Česká domácí politika po vypuknutí války	76
f) Zahraniční odboj	103
g) „Militarismus v prachu a dynastie středoevropské na odchodu (...)“	117
h) Česká politika a integrace střední Evropy	119
4. „Stát československý“ (československá státnost)	123
a) Spojení českých zemí a Slovenska	123
b) Slovenská politika 1848 až 1918	125

c)	Česko-slovenská spolupráce	135
d)	Čechoslovakismus	139
D.	Článek I.	145
1.	Státní forma, legitimita státní moci a státní svrchovanost	145
2.	„Státní formu československého státu určí...“	147
3.	„... ve srozumění s Československou národní radou v Paříži“	148
4.	(Revoluční) „Národní shromáždění“	155
E.	Článek II.	157
1.	„Veškeré dosavadní zemské a říšské zákony a nařízení“	157
2.	„Zákony a nařízení“ (rakouské)	166
3.	„Zákony a nařízení“ a... (uherské)	174
4.	Neúspěch unifikace	182
F.	Článek III.	185
1.	„Všechny úřady samosprávné, státní...“	186
2.	Rakouský státní aparát	186
a)	Ústřední orgány	186
b)	Dvojkolejná územní správa	186
c)	Soudnictví	186
d)	Státní zastupitelství, advokacie, notářství	190
e)	Ozbrojené sbory	191
3.	Recipovaný uherský státní aparát	192
a)	Územní správa	193
b)	Soudní soustava	193
c)	Státní zastupitelství, advokacie, královští notáři	196
d)	Specifika recepce státních orgánů na Slovensku	197
G.	Článek IV.	199
H.	Článek V.	203
1.	Geopolitické důsledky velké války	203
2.	„Národnímu výboru se ukládá...“	213
3.	Hrozby budoucí i minulé	228
4.	Budování státního aparátu	237
a)	Základ budoucích ministerstev	237
b)	Dobudování soudní soustavy	239
c)	Prozatímní ústava a zákony Národního výboru s ní souvisící ..	242
d)	Zásahy do recipované územní správy	256
e)	Okresní a místní národní výbory	258
5.	Nedodělky a podněty odložené ad acta	269
6.	Revoluční Národní shromáždění jako zákonodárce	275

7.	Německé správní provincie	278
8.	Začlenění Slovenska do československého státu	283
a)	Slovenská národní rada	283
b)	Prozatímní československá vláda pro Slovensko (skalická vláda)	296
c)	Ministr pro správu Slovenska a jeho úřad	303
d)	Slovenské národní rady a národní výbory	326
9.	Připojení Podkarpatské Rusi	330
10.	Stanovení státních hranic	332
 Závěrem		346
Shrnutí		348
Summary		351
Použitá literatura		355
Jmenný rejstřík		373

O AUTOROVÍ

Prof. JUDr. Ladislav Vojáček, CSc. (* 1952)

Absolvent brněnské právnické fakulty (1975) v současné době přednáší na své mateřské fakultě. Doktorát, hodnost kandidáta věd a profesuru získal na UK v Praze (1979, 1986, 2010). Habilitoval se v roce 1996 na UK v Bratislavě. Samostatně vydal učebnici *České právní dějiny do roku 1918* (2004) pro bratislavskou UK a monografie *Celní právo a celní politika v procesu prvního sjednocení Německa* (1995) a *Urážky, pomluvy, naciutřhání: Ochrana cti v československém trestním právu* (2006). Jako spoluautor se podílel zejména na učebnicích *Právní dějiny* (2007), *Právní dějiny na území Slovenska* (2007), *České právní dějiny* (2010), *Dejiny verejného práva a prameňov práva* (2010) nebo *Československé právne dejiny* (2013). Pod jeho vedením byl vydán dvoudílné monografie završen výzkumný projekt Vývoj soukromého práva na území českých zemí (2012). Zapojil se do několika dalších grantů, zejména přispěl obsáhlou statí Brněnská právnická fakulta v meziválečném období let 1919–1939 do publikace *Československé právo a právní věda v meziválečném období a jejich místo ve střední Evropě* (eds. Malý, K. – Soukup, L.). Pravidelně publikuje v právnických časopisech. Jeho odborný zájem se v současné době soustřeďuje především na novější českou a slovenskou právní historii (publikace k vývoji právní vědy a právnického vzdělávání, historii pracovního a obchodního práva, začleňování Slovenska do Československa po vzniku republiky, zákonodárství poválečné SNR ad.).